

Kommentar til de ulike kapitlene og paragrafene:

Vi savner en innledning om formålsparagraf og beskrivelse av virkeområde for forskriften.

- Til kapittel 2 – vi støtter disse forslaga til endring, de er fornuftige.
- Til kapittel 3 – vi støtter disse forslaga til endring, de er fornuftige.
- Til kapittel 5 – Dette kapitelet dekker i utgangspunktet statlige avleveringer. Men siden vi bygger vår arkivinstruks for IKA Opplandene på dette kapitelet, er det viktig for oss.
- Vi støtter at flere formater godkjennes. Her vil det være hyppige endringer, slik at kapitelet må oppjusteres jevnlig.
Vi er usikre på om SQL er fjernet ved en inkurie, eller om det er et bevisst valg fra Arkivverkets side. Innlandet fylkesarkiv ønsker ofte å ha med databeskrivelser og spørringer i form av SQL sammen med et datauttrekk.
- § 5.5: Vi støtter at fjerde ledd oppheves.
- Kapittel 7
- § 7-3 – Vi synes det er bra å endre *skal* til *kan* for å tydeliggjøre retten til merbevaring. Vi ser på dette som den viktigste endringen i paragrafen, uavhengig om begrepet blir kassasjon eller oppbevaringstid
  - *Oppbevaringstiden angir hvor lenge saken skal bevares før den tidligst kan kasseres bør endres til Oppbevaringstiden angir hvor lenge arkivmaterialet skal oppbevares før den tidligst kan kasseres.*
- § 7-11 – Støttes
- § 7-26 – rekrutterings- og tilsettingssaker.
  - Det viktigste i disse sakene er å ta vare på dokumentasjon som omhandler lønns- og pensjonsrettigheter, dvs når den faktiske ansettelsen har blitt gjort. Mange av dokumentene i rekrutteringssakene blir i dag kassert i fagsystem (som Webcruiter) og ikke importert til personalmappene i sakarkivsystem.
  - Vi har diskutert denne problematikken i IKA Opplandenes nye forslag til bevarings- og kassasjonsreglement, og også her legger vi opp til kassasjon av enkelte dokument i rekrutteringsprosessen.
  - Vi er skeptiske til den uklare formuleringa om å bevare enkeltsaker for ettertida og at Riksarkivaren skal komme med retningslinjer for bevaring. Vi etterlyser konkrete føringer fra Riksarkivaren tidligere i prosessen – hvilke enkeltsaker skal bevares og hva er presedenssaker rekruttering? For å sette det på spissen: Er det rekruttering av kommunaldirektøren i 100 prosent eller rekrutteringen av helsefagarbeideren i 17,6 prosents stilling som skal bevares?

I vår diskusjon om kassasjon av personalmapper 110 år etter fødselsår så er vi enige i at dokumentasjonsverdien vil være liten etter så mange år. Personalarkiv på papir er svært ofte arkivert på etternavn. Uansett vil det ikke være enkelt å identifisere alder i eldre arkiver basert på ytterår for serien. Vi har heller ikke opplevd at vi har hatt forespørsler etter tilsatte i så gammelt materiale. Vi mener likevel at kassasjonen av personalmappene vil være vanskelig å gjennomføre praktisk sett. Evt kan hele serien kasseres når ytterår for serien + x antall år er passert. I den elektroniske arkivdannelsen blir personalmapper ordnet etter fødselsnummer/dato, og kassasjonsprosessen vil være lettere å gjennomføre.

- § 7-28 – Opplæring og oppvekst
  - Fagskoler og folkehøgskoler
- Vi støtter at bevaring av materiale fra fagskolene og folkehøgskolene er tatt inn i forskriften. Men det finnes også statlige fagskoler som bør omfattes av forskriften, ikke bare de kommunale og fylkeskommunale

I tillegg til det som er foreslått om **fagskoler** ber vi om at følgende tas med:

f) Om alle studenter bevares følgende dokumentasjon:

- Ved fritak for vurdering med karakter(er) skal det bevares dokumentasjon på årsak til fritak.
- Eventuell avbruddsdato og årsak til avbrudd skal bevares.
- Terminvurdering/karakterutskrift der utdanningen ikke fullføres skal bevares.

Folkehøgskoler

I tillegg til det som er foreslått om folkehøgskoler ber vi om at følgende tas med:

j) Om alle elevene bevares følgende dokumentasjon:

- Eventuell avbruddsdato og årsak til avbrudd skal bevares.

I tillegg ønsker vi at karrieresentrene blir innlemmet i forskriften, slik at dokumentasjon fra disse bevares.

Vi har også et ønske om at avbruddsdato og årsak til avbrudd bevares for elever som ikke fullfører *videregående opplæring*.

- § 7-29 – Helse- og omsorg
  - Forslaget for å endre bokstav a) ok
  - Endring av kassasjonsfrist osv. har vi argumentert mot, se kommentarer om ytterår under § 7-26.
- § 7-30 – Sosial- og velferdstjenester
  - Plukk-kassasjon er vi mot. Vi ser på plukk-kassasjon som en arkivfaglig utdatert metode. Dette er et prinsipp som har hatt uheldige konsekvenser ved at vi har manglet dokumentasjonen som er forespurt.
  - Vi har forespørsler om innsyn i for eksempel sosialklientarkiv, og vi ser at dette skaper en usikkerhet i framfinnelsen. Et annet argument mot plukk-kassasjon er at i små kommuner vil tallet på saker etter utført kassasjon være så lite at en ikke kan

være sikker på at utvalget er representativt/statistisk signifikant. Vi synes også at det er merkelig at Arkivverket foreslår plukk-kassasjon i denne typen materiale og ikke annet materiale. Vi er tilhengere av en konsekvent linje i kasseringsspørsmål. Vi bør enten bevare alt eller ingenting.

- Vi støtter Arkivverket i at saker fra Husbanken i stor grad kan kasseres. Arkivverket argumenterer med kassasjon etter 10 år, i vår BK-plan som er på høring har vi foreslått når det ikke er aktivitet i saka. Vi stiller spørsmål om 10 år er litt lenge? Vi vil også påpeke problematikken med multiproveniensen i disse sakene, der mye av saksbehandlingen fra kommunene skjer i statlige fagsystem.

- Kommentarer og ønske om endringer for § 8:
- § 8-1 fjerde ledd nytte andre punktum:
Vi stiller oss undrende til at Arkivverket foreslår et fritak fra å følge eget regelverk om å følge OIAS-standarder og TRAC-rammeverket, uten at endringen er begrunnet i høringen.
- Ønske om endringer i kapittel 8, eks ved endringer av § 8-8:

Fylkesarkivet utvidet sitt tjenestespekter i 2013 med mediekonvertering av hele arkiver på oppdrag fra våre deltakerkommuner i IKA Opplandene. Enkelte deltakerkommuner kjøper disse tjenestene i markedet og deponerer de fysiske arkivene hos oss når oppdraget er utført. Sakene faller inn under forskriftens § 7-27, Kommunal og regional planlegging, byggesak og oppmåling. Behovet for mediekonvertering melder seg også på andre sakfelt som følge av flytting av oppgaver mellom staten og fylkeskommunen, sammenslåing av fylkeskommuner, opprettelse av interkommunale tjenester, og som følge av overgang til fullelektroniske arkiver med deponering og avlevering av fysiske arkiver. Behovet for kunne sammenstille dokumentasjon fra materiale enten det opprinnelig er skapt som et fysisk-, hybrid- og fullelektronisk arkiv er etterspurt og har vist ekstra nyttig nå under pandemien.

Med de erfaringer vi har høstet med mediekonvertering av historisk materiale med høy bruksfrekvens, ønsker vi å fremme et forslag om å tillate destruksjon av slikt materiale i hele forvaltningen.

Vi tok derfor kontakt med Arkivverket i april 2021 for å se på muligheten for destruksjon av mediekonvertert materiale også i kommunal sektor. Etter et møte tidlig i mai fikk vi tilbakemelding om at høringsprosessen hadde kommet for langt til at vårt innspill kunne innarbeides i høringsutkastet til forskriftsendringene, og vi ble oppfordret til å fremme forslaget i vårt høringssvar.

I forskriftens § 8-8 er det etter visse kriterier åpning for at statlige organer kan destruksjon mediekonvertert materiale. Som hovedprinsipp bør regelverket likebehandle organer, uavhengig av sektor. Avvik fra dette prinsippet begrunnes eksplisitt i eksempelvis forarbeid, veiledning eller iverksettningsskriv.

Objekt-ordnede arkiver er skapt over en lengre tidsperiode og dersom destruksjon av materiale i slike mapper skal gi effekt og utføres effektivt, bør det åpnes opp for at destruksjon, med en nedre grense på 1950, med de unntak som framgår av forskriftens kapittel 8.

Mediekonvertering er ressurskrevende og vil påføre arkivskaper/depot «dobbel kostnad», og vil da begrenses til arkiver med høy bruksfrekvens. Med åpning for destruksjon vil potensielt

redusere behovet for å bygge ut magasiner med mange tusen hyllemeter bare innenfor materiale som er prioritert så langt, omfattet av forskriftens § 7-27. Med dages regelverk vil arkivskaper og depotinstitusjon heller ikke kunne ta ned fremtidige kostnader til magasiner med reolanlegg og tilhørende infrastruktur.

Kommune deponerer materialet hos arkivdepot og vil være den som søker om destruksjon. Fylkeskommunalt materiale avleveres til arkivdepot, her vil depotinstitusjon være den som søker om destruksjon.